॥९७॥ वानरीकृतं वानररूपनिर्मितरूपमिवकृतं ॥९८॥९९॥ राक्षसराजयोधरूपाणि रक्षांसीत्यर्थः ॥१००॥ अनटमानः ॥ कतक० ॥३८ ॥ इतिश्रीरामाभि०वा०यु० एकचत्वारिंशःसर्गः ॥ ४१ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ततइति ॥ १ ॥ विधानं द्वाराणांरक्षाविधानमित्यर्थः ॥ २ ॥ ३ ॥ कपिलीकृतां कपिलवर्णवत्सदृशीकृ

राक्षसाविस्मयंजग्मुस्त्रासंजग्मुस्तथापरे॥ अपरेसमरेहर्षाद्धर्षमेवोपपेदिरे॥ ९७॥ कृत्स्नंहिकपिभिर्व्याप्तंप्राकारपरिखांतरं॥ ददृशूराक्षसादीनाःप्राकारंवानरीकृतं॥९८॥हाहाकारमकुर्वंतराक्षसाभयमागताः॥९९॥तस्मिन्महाभीषणकेप्रवृत्तेकोलाहलेराक्षसराजयोधाः॥ प्रगृह्यरक्षांसिमहायुधानियुगांतवाताइवसंविचेरुः॥१००॥इत्यार्षेश्रीम०वा०यु०एकचत्वारिंशःसर्गः॥ ४१ ॥ ॥७॥

ततस्तेराक्षसास्तत्रगत्वारावणमंदिरं॥ न्यवेदयन्पुरींरुद्धांरामेण ऋक्षवानरैः॥१॥ रुद्धांतुनगरींश्रुत्वाजातक्रोधोनिशाचरः॥ विधानंद्विगुणंश्रुत्वाप्रासादंचाप्यरोहत॥२॥ सददर्शावृतांलंकांसशैलवनकाननां॥ असंख्येयैर्हरिगणैःसर्वतोयुद्धकांक्षिभिः॥३॥ सदृष्ट्वावानरैःसर्वैर्वसुधांकपिलीकृतां॥ कथंक्षपयितव्यास्युरितिचिंतापरोभवत्॥४॥ सचिंतयित्वासुचिरंधैर्यमालंब्यरावणः॥ राघवंहरियूथांश्चददर्शायतलोचनः॥५॥ राघवःसहसैन्येनमुदितोनामपुप्लुवे ॥ लंकांददर्शगुप्तांवैसर्वतोराक्षसैर्वृतां ॥ ६॥ दृष्ट्वादाशरथिर्लंकांचित्रध्वजपताकिनीं॥ जगाममनसासीतांदूयमानेनचेतसा॥ ७॥ अत्रसामृगशावाक्षीमत्कृतेजनकात्मजा॥ पीड्यतेशोकसंतप्ताकृशास्थंडिलशायिनी॥ ८॥ निपीड्यमानांधर्मात्मावैदेहीमनुचिंतयन्॥ क्षिप्रमाज्ञापयद्रामोवानरान्द्विषतांवधे ॥ ९॥ एवमुक्तेतुवचसिरामेणाक्लिष्टकर्मणा॥ संघर्षमाणाःप्लवगाःसिंहनादैरपूरयन्॥१०॥

तां ॥ ४ ॥ ५ ॥ मुदितःपुप्लुवे नामशब्दोवाक्यालंकारे ॥ प्राकारसमीपमितिशेषः ॥ रामाधिरूढवानरप्लवनं रामेउपचर्यते ॥६॥ मनसाजगाम सस्मार ॥७॥ मत्कृते मन्निमित्तं शोकसंतप्तापि पीड्यते मदर्थं रामस्यैवंमहाक्लेशोजायतइतिखिन्नाभवतीत्यर्थः ॥८॥ निपीड्यमानां उक्तरीत्येतिशेषः ॥ आज्ञापयत् आज्ञप्तवान् ॥९॥ संघर्षमाणाः अग्रेभवितुंपरस्परंस्पर्धमानाः ॥ १० ॥